

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII Ч. 61. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 30-го березня 1944. No. 61. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, March 30, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РОЗДВОЄНІ ДУМКИ В СПРАВІ ПРИМУСОВОЇ КРАЄВОЇ СЛУЖБИ

ВАШІНГТОН. — Перед Військовою Комісією Палати Репрезентантів знімався передсідник Військової Комісії Робучої Сили Пол В. МекНат про потребу введення Краєвої Примусової Служби. Він заявився проти введення відповідного закону в цій справі. У п'ятницю висловився проти загальної служби передсідник Військової Продукційної Ради Доналд М. Нелсон. За введення такої служби заявився секретар війни Стімсон, секретар флоту Накс і протиадмірал Ленд, передсідник Військової Морської і Перевозової Комісії. За цю справу висловився теж і президент Рузвельт на останній пресовій конференції.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕХОДИТЬ БРОНХІАЛЬНЕ ЗАПАЛЕННЯ.

ВАШІНГТОН. — Від трьох тижнів президент Рузвельт не виходив з Білого Дому, а час від часу до преси доходили висноски, що він хворий. На останній пресовій конференції в п'ятницю президент уже був веселий і признався, що він терпить на „бронхитис“, але це вже переходить. Він деколи покашлював, тримаючись за груди. Коли один репортер запитав його, чи він не збентежений недугою, президент відповів, що одна людина на 48,500 хворих на бронхіальне запалення може захоріти на запалення легенів; супроти цього він не боїться. — Коли президента запитали, що буде з поборовими в класі 4-Ф, він відповів, що не лише такі поборові, але ще й студенти та студентки з гайскул повинні йти на роботи в жнива.

ПЕРЕМОГА „ЛІВІ“ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПАРТІІ ПРАЦІ

НЬО ЙОРК. — При правоборах в Американській Партії Праці, яка має силу лише в Стейті Нью Йорк, перемогло ліве крило цієї партії, якому звичайно закидають його противники большевизм. Так зване „праве крило“ було досі при владі в цій партії. У провіді лівого крила стоять такі сили як Бравдер та Гілмен.

ДЕМОКРАТИ ВТРИМАЛИСЯ ПРИ ВИБОРАХ В ОКАЛОГОМІ.

МОСКАГІ (Окалагома). — При доповнюючих виборах в другому конгресовому дистрикті дістав демократ В. Г. Стіглер 21,405 голосів, а республіканець Е. О. Кларк 17,678. Окалагома вважається за демократичну твердиню і лише з огляду на агресивну кампанію республіканців під теперішню пору дехто був цього переконання, що демократи впадуть.

135,000,000 НАСЕЛЕННЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН. — Цензусове бюро подає обчислення населення в Злучених Державах але без зарахування тих, що служать у збройних силах за рік 1942. і то лише в стейтах, а з виключенням посілостей поза границями краю. Отже в 1942. році було тут 134,633,028 людей. У попередніх роках цифри були такі: В році 1941. р. було 133,922,537, а в 1940. р. було 132,816,672 душ.

НЕМА БОЛЬШЕВИКІВ У БЮРО ВОЄННИХ ІНФОРМАЦІЙ.

ВАШІНГТОН. — Всупереч загальному твердженню, що Бюро Воєнних Інформацій переповнене вищими й нищими наємцями большевицько-комуністичного покрою, директор цього бюро Елмер Дейвіс подав таке до прилюдного відома: „Ми позбуваємося комуністів і їх спутників як лише їх відкриємо“. Це виявив Дейвіс перед Комісією Правил у палаті репрезентантів на запит конгресмена Какса з Джорджії.

ЗГІНУЛИ 22 ОСОБИ В ПОЖЕЖІ ГОТЕЛЮ.

САН ФРЕНСІСКО (Каліфорнія). — Триповерховий деревляний Нью Емстердем Готел на передмісті Скіндбрав згорів минулої ночі, причім згинули 22 особи, а 30 важко попарилися. Є це найбільша втрата в пожежі в Сан Френсиско від землетрусу в 1906. р. Поліція підозрює, що вогонь був підложено тимбільше, що останніми тижнями погоріли й інші подібні дома, де на ніч стягаються бездомні.

СЛІПІХ ЛЮДЕЙ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ДО ВОЄННИХ ЗАНЯТЬ.

НЬО ЙОРК. — Під доглядом шкільної ради ведуть підготовку для воєнних робіт у спеціальній комісії. Предсідник цієї комісії Антін Кампаня виявив, що окрему увагу присвячено сліпим людям, щоб зробити їх хосенними у службі для краю. Між такими робітниками є 70 людей, що вправляються в орудуванні радія й електричних приладів, де треба мати дуже делікатне чуття. Сліпі робітники заробляють по 70 центів на годину.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Аргентинський міністер негодую на Америку і на воєнні цілі Аліантів

МОНТЕВІДЕО (Уругвай). — Довірчі інформації, що наспіли сюди з Аргентини, кидають світло на наставлення аргентинського уряду до Аліантів, а зокрема до Злучених Держав. У своїй першій пресовій конференції від часу обняття уряду перед 5 місяцями міністер внутрішніх справ генерал Люїс Перліньєр виразно і недвозначно висловив своє негодуювання, що Злучені Держави, хоч не признають теперішнього аргентинського режиму, втримують там свого амбасадора. При цій нагоді міністер критикував воєнні цілі Аліантів і запевнив, що всі воюючі держави незабаром злучаться в коаліції проти Советів тому, що Росія виявила велику силу в веденню війни. Середня класа Злучених Держав і Великої Британії, на думку Перліньєра, є так перестрашена перемогою Советів, що вона тепер більше ворожо наставлена до Росії ніж до Німеччини.

До цієї незвичайної заяви додав аргентинський міністер, що війна не ведеться за свободу, бо хтонебудь виграве війну, буде правити світом і, очевидно, буде теж доминувати над Аргентиною. З цієї причини, казав Перліньєр, Аргентина мусить триматися здалека від війни.

НАЙВИЩА ПОРА ДЛЯ АЛІАНТІВ СКЛАСТИ ЕКЗЕКУТИВНУ РАДУ, ТВЕРДИТЬ ВЕЛС

НЬО ЙОРК. — У дальшій синдигованій статті бувшого підсекретаря Сомнера Велса читаємо такі думки: Признання уряду Бадоля Советською Росією викликало найрізномірніші замітки, а між іншими теж і страх, що Росія пригрозить до опанування Європи. Такі коментарі спонукають кожного до застанови, як повинні бути налажені відносини між трьома великими державами. Ще на конференції в Москві, в жовтню минулого року, повинна була бути створена спільна Екзекутивна Рада Аліантів, яка малаб виглядувати непорозуміння, які з природи річи мусять прийти. Але, як цього не зроблено тоді, то тепер на це остання пора. Всі взаємні признання й похвали не можуть заступити тривкої політичної машинерії для втримання миру, як це показується на пакті Келого—Бріяна. Коли це не станеться, то теперішні непорозуміння між великими державами вже незабаром збліднуть перед непорозуміннями, які від тепер піchnуть наростати.

Аліанти вже рішені на лінію Курсона й відшкодовання Польщі Східною Пруссією

Реймон Деніел, лондонський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ подає, що представники великих держав вирішили вже в Москві й Тегерані питання границь Польщі, але постановили держати це рішення в тайні. Він каже, що він довідується від людей, які були поліформовані про ті рішення, що польська східна границя має йти лінею Курсона, а за те Польща має дістати відшкодовання в Східній Пруссії. „Польського коритаря“ отже на будуче не буде.

СОТКИ ТИСЯЧ ЖИДІВ ЗМАСАКРУВАЛИ НІМЦІ У „ЛІСІ СМЕРТІ“ ПІД ЛЬВОВОМ

З осідку головної квартири третьої польської дивізії при червоній армії передають знімання Ізидора Герца й його жінки, що вирвалися з жидівського табору в „лісі смерті“, 15 миль на схід від Белза, що лежить на північний схід від Львова. Вони кажуть, що німці вправляли в той ліс масово жидів, стягнених з цілої просто Європи. Там їм казали роздягатись, нібито для купелі, а потім голих косили машинними крісами, або просто вистрілами з револьверів у голову.

Ці масакри зросли від приїзду Гімлера, начальника Гестапо, до Львова, в січні 1942. року. Згинуло в цей спосіб, за зароданням цих свідків, принаймні 100,000 жидів.

СОВІСТИ НЕ ПРИИМАЮТЬ ПРЕДСТАВНИКА ФРАНЦУЗІВ

Не дивлячись на те, що советський союз дав повне визнання для Французького Комітету Національного Визволення під кермою генерала Де Гола, союз відмовився прийняти як представника того Комітету перед советами Гастона Палевського, начальника політичного штабу Де Гола. Причини відмови ще не відомі; кажуть, що совети відмовилися признати Палевського представником французів тому, бо в їх розумінню Палевскі польський громадянин.

ТРИ ВЕЛИКІ ДЕРЖАВИ БУДУТЬ КЕРМУВАТИ СВІТОМ, КАЖЕ ІДЕН

У своїй промові перед Федеральною Радою Свобідних Церков, заявив британський секретар заграничних справ Антоні Іден, що у повоєнній Європі всі держави, малі й великі, будуть мати право свобідно висказувати свої думки, але головний тягар відповідальности за світовий мир, а тим самим і вирішальний голос у таких справах будуть мати великі держави: Британія, Америка й Росія, а можливо й Франція.

ЧУТКИ ПРО РІШЕННЯ ЧОРЧИЛА ПЕРЕДАТИ ВЛАДУ ІДЕНОВИ

Внаслідок недавньої недуги запалення легенів, каже Е. С. Деніел, лондонський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, британський прем'єр Чорчил рішився переносити на Ідена більшість своїх обовязків.

ПРИГЛЯДАЄТЬСЯ БИТВІ. — Генерал Джозеф Стілвел (у середині групи) приглядається з вершка високої скали над рікою Танай, в північній Бурмі, як його вишколені американськими китайськими військами переходять ріку в погоні за японцями. Підчас відступу японці понесли поваж втрати.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА МИКОЛАТІВ

ЛОНДОН. — Червона армія здушила весь ворожий спротив у Миколаєві, колись чорноморському порту російської воєнної флотії, що лежить при гирлі ріки Бога, та наблизилася поважно до другого чорноморського порту, Одеси. Тут вони заняли Домаївку, що лежить 77 миль від Одеси.

Далі на північ червона армія перейшла ріку Прут та підійшла до міста Ясів перетинаючи залізницю Одеса-Тираспіль-Яси, останню головну залізничну артерію, що там стояла до розпорядимости німців.

Ще далі на північ російські війська зпід Городенки заняли Гвоздець, у Станиславівщині, недалеко від Коломиї, завдяки чому вони підсунулися поважно, бо на 42 милі, до Тартарівського провалу в Карпатах, котра веде до Чехословаччини. Червона армія посунулася теж значно в напрямі Черновець, так що їх заняття червоною армією може наступити кожної хвили. Там вона заняла Кіцмань. Коло Подільського Камяця червона армія підмала в пастку більшу групу німців і заняла Мінківці.

З Білоруси комунікат червоної армії доносить про активність білоруських партизанів, в околиці Береста. За останній місяць вони спрчинили виколінення сотки німецьких військових поїздів. У цих катастрофах розбито 64 льокомотиви та 1,500 залізничних возів. Ці партизани знищили теж 138 кілометрів телеграфічних і телефонічних ліній та зстрілили з рушниць й машинних крісів один німецький літак.

Коло Камяця Подільського червона армія заняла: Сороки, Кісілів, Кадубівці, Веренчанку, Погорилівку, Підмети, Стару Соколівку, Нову Соколівку, Баранівку, Зінків, Покутинці, Маліївці, Синяківці, Лисець і Соколиць та залізничні стації: Вікна, Юрківці, Кісілів та Ясенів Пільний. У Чехословаччині вона заняла: Бабіно, Ліпківці, Вовчинець, Челиповці, Вартиківці й Медвежу.

НІМЦІ ПЕРЕСУВАЮТЬ ВІЙСЬКА НА СХІД.

ЛОНДОН. — Німецька команда перенесла з Німеччини на південну частину румунського фронту фронту шість дивізій, аби здержати відступ німецьких частин над Прутом.

Донесення з цього самого жерела подають, що німці задумують перенести зо заходу ще більше військ на східний фронт, на котрому її резерви вважаються в Німеччині невістарчальними.

Останніми часами можна було вичитати в нацистичних газетах багато статей на оборону німецької стратегії, що мовляв стягнула багато війська на захід, а схід лишила недостаточню обсадженим.

НІМЦІ ВІДКЛИКАЮТЬСЯ ДО ПОЛЯКІВ ЗА ПОМІЧ.

В Америці підслухано донесення польського радія, контрольованого нацистами, що мовляв д-р Ганс Франк, німецький генеральний губернатор Польщі, закликав польський народ до воєнної співпраці.

Франк зробив свій заклик підчас зїзду нацистичної партії в Кракові. Говорив він полякам, що Німеччина для них одинока надія рятунку перед большевиками, бо ж мовляв і німці й поляки заінтересовані в перемозі над большевизмом. Він говорив про якийсь великанське діло, яке нібито німці зробили в Польщі від 1939. року, та обіцював їм, що Німеччина буде це діло продовжувати. Франк переконував поляків, що вони повинні почувати владність до німців за те, що вони їх захоронили від большевизму та підняли життєву ступу цілого польського народу.

Коли червона армія станула над Прутом, берлінське радіо видало подібний заклик до румунів. Німці пригадували румунам на гроби тих румунських вояків, що згинули між Дністром і Кубаню, себто на Україні.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ ЛЕТНИЩА ПО ФРАНЦІІ.

ЛОНДОН. — Кількасот американських важких літаків ударило в вівторок по летнищах Франції. За два дні цих бомбардувань побито 12 летнищ. Німецькі летуни просто не ставили опору.

ЯПОНЦІ РОЗВИВАЮТЬ ОФЕНЗИВУ НА ІНДІЮ.

НЬО ДЕЛІ. — На рівнині Маніпури розвинулася перша велика битва індійської кампанії Японії, що має на цілі захопити Індію під японське панування. За донесенням адмірала лорда Мавінбетена, завзяті бої йдуть в окрузі Ухрулі.

В інших частинах Бурмі Аліанти скріпили свої позиції.

БІЮТЬ БОМБАМИ ПО ВЕВАКУ Й ГАНСІ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФІКУ. — Аліантські бомбовики скинули в середу 292 тони вибухових матеріалів на ворожі бази довкола моря Бісмарка, головню на: Кавієнг, на Новій Ірландії; на Рабавл, на Новій Британії; на остров Бугенвил, на Соломонських островах, і на залив Гансу, на північно-східному побережжю Нової Гвінеї.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин передуванням часу, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частинкою)		Saturday's issue (with Ukrainian Weekly):	

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Як каятися, то вже щиро

З табору для вишколу польської армії в советському союзі доносять про велику парадну влаштувану там з приводу доручення прапорів уже третій польській дивізії цієї армії. Хоча американські газети подали предвезну кабілету про цю парадну, вона не мала би ширшого значення, якби в ній не було кількох замінливих зворотів, які нібито вказують на радикальні звороти в польській політиці супроти сусідніх народів.

Один такий замінливий натяк упав з уст польського генерала Берлінга, начального команданта польської армії в Росії, коли він витав на бенкеті з того приводу американського військового представника, генерала Криста. Говорив генерал Берлінг, що приєднання американця означає, що цілі й бажання поляків у Росії працювати з демократіями призначені. Генерал обіцяв, каже телеграма, що помилки, які довели до польської катастрофи в 1939 році, не повторяться та що ті, які за неї завинили, вже ніколи не вернуться правити Польшею.

Що розумів польський генерал під помилкою, яка довела до польської катастрофи з 1939 року, остається ще неясним. Не знаємо, чи мав він на думці заграничну політику Польщі, чи внутрішню політику. Чи мав він на думці наприклад польсько-німецький союз та що на його думку замість нього мав би бути польсько-советський союз? Чи може мав він на думці польські посягання по непольській території на сході, що довели Польщу до конфлікту з Росією та робили з неї заманливий предмет атаки з боку Німеччини? Всі ці справи зв'язані, і це було би справді добре, якби генерал був висказався в цій справі ясно.

Не вистарчають тут натяки на зміну лінії в напрямі співпраці з демократіями, бо в нинішні часи кожний, що шукає симпатії по альянському боці, представляє себе демократом, навіть найбільший противник демократії. Ось у Лондоні в той самий час, як у польському військовому таборі в Росії відбувалася ця парадна, приходив до британського віцепрем'єра Атлія віцепрем'єр польського уряду в Лондоні в делегації від польської соціалістичної партії в Польщі й передав йому домагання польських соціалістів захоронити „права Польщі“ до „польських посілостей“, що їх тепер займає червона армія. Коли найліваша з польських нібито демократичних угруповань ще балакає про „права Польщі“ до таких „польських посілостей“, як Поділля й Покуття, то чейже ще не минув час для ніяких поляків сказати явно й славно, яку саме помилку відбудованої Польщі вони вважають фатальною для існування Польщі.

Щоб оздоровити і оживити Європу

Кентерберський архієпископ виступив з мировою програмою, себто навів вісім точок, які повинні бути вказівкою для Великої Британії, Злучених Держав, Америки і Советського Союзу в часі, як вони по розгромі Гітлера зачнуть заводити мир і порядок. Архієпископ, як і провідники Вільної Церкви, виходять з założення, що повалення тиранії ще не є саме собою вистарчалним, щоб завести в Європі мир, свободу і добробут. Тому, рахуючись з поваленням нацистської тиранії, натрапляють на питання, що далі робити з Німеччиною, бо саме від того, як з нею поступиться, залежатиме в багатьох замиренні Європи. Роздумавши над тим, відповідають, що не зважаючи на те, що Гітлер спричинив війну, та що Німеччина за неї є відповідальна, та не можна керуватись супроти неї по її прогрі чувством відплати, але треба поступати в такий спосіб, щоб навіть супроти неї були захвані засадничі людські права (свободи). Теж домагаються, щоб усі європейські уряди зобов'язались визнати ось ті свободи.

Так в Англії. А тут в Америці коло 200 судав, професорів та різних високих урядовців уложили проект „міжнародного майбутнього права“. Він обіймає 173 сторін. Це праця американських та канадійських фахівців, яка змагає до того, щоб не тільки довести по цій війні до світового замирення, але й мир вдержати.

Цікаве в проекті те, що в ньому виразно говориться про конкретну потребу обмеження суверенних прав поодиноких держав. Як і те, що треба визнати, що якщо яка держава тим обмежень не придержується, то це має обходити всю громаду, себто всі інші держави, що були об'язані на це спільно реагувати.

Однак особливо замітна є ось та точка, в якій говориться, що кожна держава повинна дбати про те, щоб її внутріш-

ні відносили, себто поді на її власній землі, не ставали загрозю для міжнародного замирення. Ця точка навіть ближче висняє, як розуміти ось ті „події“ на власній землі. Вона каже, що дана держава не може обходитись з своїм населенням в такий спосіб, що є противний засадам гуманності і справедливості, або потрясає сумління людства.

Ми навели ось ті два приклади, один з Англії, а один з Америки, то чому не розважеться комуністична партія Америки. Секретар партії Ірл Бравдер не знав спочатку на яку ногу вступити так і заявляв на всі сторони свою зольярність до капіталізму, навіть охоту з капіталістами співпрацювати. Але незабаром трісла дуже голосно нова бомба. Ірл Бравдер пішов далі і так розважав комуністичну партію. Ніби тому, що би не захитувати стару американську двопартійну систему при виборах. Ось так дотеперішня комуністична партія Америки перетворилася на звичайне громадознавче товариство для студій соціалізму.

Та є зовсім інша тактика в комуністів в Європі. Там за ними стоїть сила Росії. Тому партизани силою добувають собі голос по всіх краях середньої Європи, зовсім не оглядаючись на це, що кажуть демократичні кола. З ними дають вони собі раду в простий та випробований спосіб. Ото повстає боротьба поміж „реакційними“ силами та „поступовими“. А з неї вже мусить вийти побідно талант комуністичної тактики та поміч вуйка Сталіна. Ось так в Європі тепер комуністи все беруть верх — Тіто, Васілевська та ще дехто; але в Америці комуністи прикидаються демократами.

терну. А як це сталося, то здавалось, що вже нема в світі зорганізованої комуністичної спільноти. Але бачимо, що хоч Комінтерну немає, то комуністи як досі так і далі ведуть ту саму політику та держаться в той самій лінії, що й за часів Комінтерну.

Та стали люди в Америці говорити, що як розважався Комінтерн, то чому не розважеться комуністична партія Америки. Секретар партії Ірл Бравдер не знав спочатку на яку ногу вступити так і заявляв на всі сторони свою зольярність до капіталізму, навіть охоту з капіталістами співпрацювати. Але незабаром трісла дуже голосно нова бомба. Ірл Бравдер пішов далі і так розважав комуністичну партію. Ніби тому, що би не захитувати стару американську двопартійну систему при виборах. Ось так дотеперішня комуністична партія Америки перетворилася на звичайне громадознавче товариство для студій соціалізму.

Та є зовсім інша тактика в комуністів в Європі. Там за ними стоїть сила Росії. Тому партизани силою добувають собі голос по всіх краях середньої Європи, зовсім не оглядаючись на це, що кажуть демократичні кола. З ними дають вони собі раду в простий та випробований спосіб. Ото повстає боротьба поміж „реакційними“ силами та „поступовими“. А з неї вже мусить вийти побідно талант комуністичної тактики та поміч вуйка Сталіна. Ось так в Європі тепер комуністи все беруть верх — Тіто, Васілевська та ще дехто; але в Америці комуністи прикидаються демократами.

Ставка на робітничі юнії.

По розвазанню Комінтерну, а згодом і Комуністичної Партії Америки, американські комуністи не скаптулювали. Тай не мали до того причини; вони тільки змінили тактику. Замість страшити американську демократію комуністичною партією, вони постановили вжитися до дії і в першу чергу опанувати робітничі юнії. Зачали від Конгресу Промислових Організацій (CIO), де ролю Ірла Бравдера переняв Сідней Гілман при потурюванню голови Філіпа Морея, що все дрозить за своє головодство.

Вже від довшого часу Гілман погрожував, що Конгрес Промислових Організацій не буде байдуже відноситись до вибору конгресменів, але буде при виборах чинно поіпати тільки прихильників робітничої справи, очевидно в його розумінню. Згодом при СІО потрібне до ведення війни, треба вважати розвазанню Комін-

терну. А як це сталося, то здавалось, що вже нема в світі зорганізованої комуністичної спільноти. Але бачимо, що хоч Комінтерну немає, то комуністи як досі так і далі ведуть ту саму політику та держаться в той самій лінії, що й за часів Комінтерну.

Та стали люди в Америці говорити, що як розважався Комінтерн, то чому не розважеться комуністична партія Америки. Секретар партії Ірл Бравдер не знав спочатку на яку ногу вступити так і заявляв на всі сторони свою зольярність до капіталізму, навіть охоту з капіталістами співпрацювати. Але незабаром трісла дуже голосно нова бомба. Ірл Бравдер пішов далі і так розважав комуністичну партію. Ніби тому, що би не захитувати стару американську двопартійну систему при виборах. Ось так дотеперішня комуністична партія Америки перетворилася на звичайне громадознавче товариство для студій соціалізму.

Наступ на Американську Партію Праці.

Американські комуністи, розважуючи свою партію, говорили, що роблять це, між іншим, тому, що би не заколючувати двопартійної системи, на якій збудована ціла політичне життя Америки. Однак в Америці таки вже нема двопартійної системи, бо існує ще третя партія праці, себто щось немов американська соціал-демократія, що в стейті Нью Йорк становить вже поважну силу.

Вже здавна Американська Партія Праці мала два крила — сильне праве та слабе ліве.

Ліве крило часто комуністичне або комуністичне не мало, однак ніякого впливу на політику Партії Праці.

По розвазанню комуністичної партії в Америці, комуністи масово посучили до партії праці.

Вона дісталася тепер під обстріл комуністів, що постановили її опанувати. Осінні голосування при так званих праймерис виказало, що комуністи опанували вже три дільниці Нью Йорку, один же Квінс тільки лишився в руках правого крила. Зголошування членів комуністів масово в члені Партії Праці йдуть далі. Американська Партія Праці на терені Нью Йорку вже так як опанована комуністами.

Саме тепер розгорілася боротьба з приводу правівборів за стейтвий провід Американської Партії Праці. Праве крило партії очолює відомий кандидат на ньюйорського губернатора при останніх виборах, Дів Алфандж, а комуністичну лівцю веде до наступу теж відомий добре конгресмен гарлемської дільниці Віто Меркантино, провідник лівого крила. Оригінальний він тим, що до конгресу увійшов зі згідної номінації демократів та республіканів, хоч наділі є

він своєю політикою чистокровним комуністом.

Мабуть такі переможуть при голосуванні комуністи. Та якщо провід Партії Праці переїде в руки лівиці, комуністи на місце слабосильної комуністичної партії праці, що при президентських виборах збирали біля 50 тисяч голосів, дістануть тепер контролю над третою партією, яка при останніх виборах у стейті Нью Йорк контролювала біля пів мільйона голосів.

Охота комуністів засісти в ньюйорським Сити Гол.

Недавно викрили ще одну сенсацію, що відкриває рубець плянів комуністів в Америці. Господарем ньюйорського Сити Голу є тепер мейор Ля Гвардія, сам скорше зближений до Американської Партії Праці, ніж до республіканської партії, від якої дістає номінацію. Всеж таки комуністам не подобався мейор Ля Гвардія мала буть за його деякі виступи проти московських насильств, як от у зв'язку з розстрілом у Советах жидівських соціалістів Ерліха та Альтера. Вони постановили наблизитися навіть до відомої ньюйорської Тамені Гол, установи демократичної партії, щоб при її помочі повалити Ля Гвардію при найближчих виборах. На мейора Нью Йорку висунули волин тоді конгресмена Маркантино.

Все це разом свідчить, що комуністи в Америці не сплять, але з найбільшою старанністю підготовляються відіграти поважну політичну ролю уже при найближчих виборах.

Від початку війни через Американський Червоний Хрест була уділена поміч жертвам війни в 30 країнах на суму \$80,000,000. Послалась поміч до: Норвегії, Бельгії, Франції, Хіни, Росії, Польщі, Мадярищини, Румунії, Еспанії, Югославії, Фінляндії та інших балтійських країн, Голяндії, Північної Африки, Єгипту, Палестини й Лівану, Греції та до інших країн. Патримайте цей допомоговий рух! Жертуйте на Военний Фонд Червоного Хреста!

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАїнСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Комуністичні підкопи в Америці

Дві окремі тактики.

Комуністична пропаганда своїм майстерством та знаменитою тактикою мабуть перевищила найкращих політичних стратегів, яких знала історія. Інтерес світового комунізму, який тепер всеціло стоїть на службі російського імперіалізму, вимагає примінення своєї тактики до теперішніх часів.

Значиться до демократії в світі. І тому саме ми свідками, як комунізм, на сто відсотків диктаторська система, став в альянських краях „демократизуватись“.

Уступкою демократичній Америці, що достарчає комуністичній Росії зброю та все потрібне до ведення війни, треба вважати розвазанню Комін-

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора застережені

ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПАТІ

Історична повість з часів Хмельниччини.

Частина Овруцького полку в початку нападу литовських корпусів з запліла, заступила собою слабші лави польських полків і тим засудила себе на спільну з ними долю — цілковиту загибелю. Перші сотні овручан, силою зверх тисячі їздців, спільно з Київським полком відбили литовський напад з запліла. Розділивши силу на опір з обох сторін — збили литовські корпуси, загнавши за брагинський шлях. Повторні атаки з запліла литвинам спричинили значні страсти, а козацьких лав з місця не зрушили. Тоді повів атаку всією кіннотою самий Радзивил з північного сходу. З південного заходу рушили ще раз корпуси Коморовського, Павловського і Смольського. А з заходу й півночі відкрила огонь між тим перейшовша

греблю за Лоївку піхота. Під натиском залізних полків правого крила козацької армії відступило на південний схід до лісу над Дніпром.

Грізно й відважно відходили козаки. Ні огонь піхоти, ні шалені наскоки райтарів лав козацьких не могли розірвати. Відійшовши до лісу, не дали пів версти від Лоївки, козацтво з трупів коней і своїх вбитих товаришів швидко будувало охоронний вал. Тут вирішив Кричевський боротись до останнього чоловіка, трупом своїм недопустити ворога у межі України.

Литовський князь-гетьман таким маневром козацтва був заскошений. Не знав, що діяти. Поставив усе військо у бойовий порядок й вицікував від козаків зачіпки. Бій зовсім перервався. Ворогів діли-

ла невелика, трупами усіяна полонина. Козацтво будувало вади, а вся литовська армія стояла в бойовій готовості і... дивилася. Минала десята година.

Вже по десятій від полковника Оттенгавзена з над Сожі пригнав гінець. Німецький полковник повідомляв, що полк Подобайла переправляється через Дніпро. Розпорядившись ще половиною позіставших над Сожею частин — переправитись на правий беріг Дніпра вище Лоїва, а стражнику Мирському атакувати засіки Кричевського в лісі. Радзивил з частинами полковника Гандегофа кинувся до Дніпра на зустріч чернигівцям.

XVIII.

Рейд української кінної армії у литовському заплілі дав змогу чернигівцям спокійніше загоювати свої рани. Несподіваний відступ литовських військ за Дніпро козаки зачудували. Думає спочатку, чи не підступ це грізно литовського князя. Першого дня і наступної ночі всі вижидали подій у бойовому поготіві,

не було й мови про відпровадження у спокійніші місця поранених, а їх набиралося до двох соток. Менші рани чернигівці заліплювали замішкою з землі і стрільного пороку, слиною змочених, інші — хто мав хоч кавалок хліба — заліплювали пережуваним, добре слиною змоченим м'якшем. І помагало. Рана засихала, за пару днів затигалась струпом. Аж третього дня тяжко ранених відправили у Чернигів — за 60 верств — до черців.

Поранений полковник Подобайло команди не дав. У день розїздив по козацьких становищах, а ночами гарячував. Тільки ближче окруження знало про його поранення.

Пересування литовських військ козацтво бачило здаля. Чуло гамір і рух табору — здогадувалося, що литвини скріплюють свої становища на випадок атаки наказаним гетьманом. Розповсюднилися між козацтвом чутки про атаку Річчиди, бачили, зрештою, дини на тому напрямі. Перевірити чуток козаки не могли, та всеж підбодрились. Козаків литвини не займали. Час до

часу тільки зривалася рідка стрілянина над ріками. Де перебувала козацька армія — не знали ні козаки ні полковник. Несли своє завдання й дожидали дальшого розвитку подій.

Вночі, на 31. липня, козацтво заворушилось. Наказний гетьман з армією стояв у трьох верствах від позицій чернигівців. Одержавши наказ сотники й отамани вночі вибрали крайше озброєних і досвідніших козаків до переправи через Дніпро. Команду над десятиною частиною Чернигівського полку взяв сотник Микола Горностай, в заступництві Подобайла. Горностаєвими заступниками призначено городових сотників — Сосницького Василя Шелеста, Седнівського Ясського Антона Марка. Вночі підтягнули козаки над Дніпро заховані човни. Ждали наступного вечора.

Проминула ніч. Сонце піднялося, як у ранній обід. Почувли зразу чернигівці якісь крики у литовському таборі. Загнали далі сурми, роги. А трохи згодом піднялася шалена мушкетна стрілянина, загрохотала артилерія по ко-

мусь, незнаному. І на укріпленні чернигівців посилались стрілянина, але недоцільні, розчислені на застрашення, а не спричинення страт. Видно литовська армія зчепилася врешті з ворогом, а ворогом тим могли бути тільки козацькі полки. Зрозумів полковник Подобайло, що сталося щось непередбачене, і те щось, унеможливило наказному гетьманови чекати наступної ночі. Не знав тільки, чи бій розпочали всі козацькі полки, чи якась їх частина. Якби не було — ривів чернигівський полковник починати переправу. На випадок, коли бій розтягнувся — наказав оставшій половині свого полку виділити ще півтори тисячі на скріплення десанту.

Під гук гармат і відгомін бою два десятки невеликих човнів швидко перетинали Дніпрову бистрину, ворогом не заважені. Перша черга приталася під кручею над Дніпром. Мінут за двадцять знову підплило з півтори сотки козаків. Поки литвини над Сожею оглянулися, поки Оттенгавзенової гінци добралася до Радзивила, — коло двох тисяч чер-

нигівців опинилося на литовському березі. Число їх все збільшувалося. Та бій з головною козацькою силою вже був вирішений. Ліве козацьке крило вже не існувало, а праве з лісу стримувало атаки литовської кінноти. Чернигівців відділювала від козацького правого крила багниста Лоївка і лави безділюної литовської кінноти. Однак про вислід бою чернигівці не знали. Збитою лавою, на бігу обстрілюючи зустрічні невеликі ворожі частини, кинулися вони просто на табор.

(Дальше буде).

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

3 Офісу Военних Інформацій у Вашингтоні

Дещо про харчі.

Военна Адміністрація Харчів недавно оприлюднила заяву, що бараболі мають в собі багато поживи. Ця державна установа радить американському народові їсти більше бараболі, бо їх є великий запас і ця городина є поживна.

Голова Бюро Поживи і Домашньої Економії при Департаменті Рільництва, д-р Г. С. Шерман, сказав, що картопля дає пересічному людині 25 відсотків вітамінів "С", вітамінів "В", залізний фосфор й інші мінерали. Д-р Шерман говорить, що картопля є дуже поживні і варті її більше їсти. Вони мають в собі дуже добру якість протеїну і крохмалю та є легкі до стравлення.

Звичайно говорять, що "від картоплі люди товстіють", але д-р Шерман доводить, що звичайна барабола має в собі тільки 100 калорій, себто стільки, скільки знаходиться в звичайній помаранчі, яблуці, в чотирьох сливах, грубоному кавалкові хліба, або в двох третях шклянки молока.

Адміністрація Цін, Честер Бовлс заявив, що в місяці березні буде велика знижка вартості поїнтів для цивільного населення на свиняче м'ясо, крім "спер риб". Буде також певна знижка на телятину і деякі ковбаси, казав адміністратор цін.

На телятину, баранину і ягнятину, та сир, масло і смаляр — буде в березні така сама ціна як попередню. Наділі, всі м'ясні і молочарські продукти, що підлягають пайкуванню, крім вище згаданої свинини, волонини і ковбас, матимуть ту саму ціну.

Бовлс далі сказав, що знижка вартості поїнтів на м'ясо заощадить господарям пайкових значків, бо на кождім десяті поїнті, вона заощадить один червоний тиждень. В додатку, казав Бовлс, завдяки великій продукції м'яса, цивільні матимуть нагоду набити в березні за нову вартість поїнтів більше м'яса як перед-тим.

Коді йде мова про зміну, то треба сказати, що ціна поїнтів на приправлені консерви з волового і шпорого м'яса впала від одного до чотирьох поїнтів.

Бовлс далі заявив, що від п'ятого березня до 11. квітня вартість поїнтів на деякі важні консерви городовини також піде в долину, але за те пайкова вартість консервованих овочів піде значно вгору.

Адміністратор Цін далі сказав, що "пайкова вартість на таку загально уживану консервовану ярину, як помідори, горох і кукурудзу, значно упала. На помідори впала на половину, на горох більш як дві треті, а на кукурудзу також пайкова вартість була значно зменшена".

Кредит за те, що вартість пайкових поїнтів впала, нарадіться тим людям, що старались мати городи — перемоги. "Ми сподіємось", говорить Бовлс, "що цього року буде ще більше число городів перемоги. Край потрібуватиме стільки поживи, скільки ми виробуємо. Не забувайте, що вартість пайкових поїнтів залежатиме від числа городів перемоги в 1944 році".

З консервованої городовини знизено вартість поїнтів на шпараги, фасолі (не на "лайма"), кукурудзу і помідори. Піднесено вартість поїнтів на "кечоп" з помідорів і на свіжі фасолі. Крім того ще піднесено вартість пайкових поїнтів на різні овочеві консерви, на черешні, фіги, мішані овочі і т. д.

Военна Адміністрація Харчів оприлюднила заяву, що в 1944 році буде менше цукру для ужитку цивільного населення ніж було в 1943 році. А це тому, що цього року буде ще вживають цукрової тростини на виріб інструментального алькоголю, і тому, що цукру треба для армії і для Алянтів. Також транспортация тепер кепська. Цього року цивільне населення матиме около 6 відсотків менше цукру ніж в 1943 році.

Бюро Контролі Цін ще не знає, чи буде треба робити які зміни в пайкуванні цукру. Покищо значок на цукор в Военній Пайковій Книжочці ч. чотирь, якому мав кінчатись речинець 31. березня, буде добрий на неозначений час. Другий значок на цукор, число 31, буде вживатись від першого квітня, як було призначено.

Він добрий на п'ять фунтів цукру. Якщо продовження значків не збільшить заупи і як поліпшиться транспортация, то може не треба буде робити ніяких змін в пайкуванні цукру.

Военна Адміністрація Харчів фабрикантів поживи випустить на ринок три і пів мільона фунтів сушених яблук і около мільон фунтів ягід. Сушених яблук і около мільон фунтів ягід. Сушених яблук і около мільон фунтів ягід. Сушених яблук і около мільон фунтів ягід. Сушених яблук і около мільон фунтів ягід.

Щодо сира, то фабриканти марки так званого "чеддер чіз" дістали приказ від уряду задержати велику кількість своєї продукції для правительства, особливо на місці бережень і квітень, але проте виглядає, що на той сир не буде обмежень і цивільна публіка матиме таку саму кількість як попередню. Обраховано, що запас "чеддер чіз" для цивільного населення є тридцять мільонів фунтів на місяць — на протяг чотирьох місяців.

Життя у военний час.

Военний Департамент каже, що коли хто хоче послати воякам за море святючі картки на Великдень, то мусить це зробити зараз, бо інакше трудно буде на час їх доставити.

Великодню пошту, якщо така буде негайно вислана, згідно з постановою військової поштової служби, доставлять збройним силам на Великдень, 9. квітня. Тільки в далекі часті світа Великодня пошта не дійде начас.

Листи до армії за море треба адресувати дуже уважно. Треба писати повне ім'я і рангу вояка, його "сиріял номер", організацію і частину, при якій він служить, число військової пошти ("АРО" і треба посилати до почмайстра в тій пристані, звідки її висилать. Якщо заморська пошта не буде точно адресована, то вона може припинитись, або навіть згубитись.

Відділ збирання старих річей при Раді Военної Продукції звернувся до американського громадянства з просьбою збирати і складати трубки від мила до голення і від пасти до зубів, особливо давнішого виробу, та трубки від медицини, яких тепер дуже потрібно.

Директор згаданого відділу, Г. М. Фавст, радить негайно зносити їх до аптики, або до крамничі. Речинець зношування таких трубок вишлов першого березня, але потреба є така велика, що директор збирання старих річей просить громадянство не звачати на речинець і далі зносити трубки до аптик і крамничі.

Директор Фавст сказав, що "ми бажали мати якнайбільше тих трубок, які були зроблені рік або більше тому назад, бо в них є більший відсоток цини ніж в цих, які виробляють тепер".

Власники авт, які дістануть додаткові картки на газоліну, "В" і "С", на цей місяць, не дістануть звичайних пайкових книжочок, а навпаки, одержать певну кількість купонів в окремій зшитку, і на кождім купоні буде окреме число.

Таке нумерування купонів робиться тому, щоби "ОРА" могла боротись з нелегальною продажею газоліни. Нумеровані купони не легко буде вкрасити, а як хто їх вкраде, то такі купони буде легше віднайти і пізнати, як вони остаточно дістануться в те місце звідки легальні купони виходять.

Однак, нумерування купонів ще не означає, що при купуванні газоліни не треба індорсувати купонів. Навпаки "ОРА" звертається до власників авт, коли вони купують газоліну, то повинні обовязково індорсувати свої купони, випишучи на них число свого лайснсуци і назву "стейту".

Бюро Контролі Цін зробило заяву, що від першого травня увійде в життя новий купон на черевки. Старий купон на черевки, той з аеропляном, число 1, у военній пайковій книжці число три, буде далі добрий на черевки, але купон число 18 з пайкової книжки число один, вийде з ужитку 30. квітня.

Як одягнені вояки у теперішній війні?

Лікарі й експерти в лабораторіях переініли американського вояка в найдоцільніше одягнену людину. Мільони годин треба було посвятити для розшуків на зладження вояцького уніформу, який надавася на всякі підсоння. Бо не лише в воєнних околицях коло Гвадальканалу та в північній Африці бореться наш вояк, але теж і на холодній Алясці і на Алевтських островах. Для кождої околиці треба іншого одягу, такого, як його носить тамошні люди. Цивільні й військові знавці уладили дослідні стації й робітні так, щоб у них приспособити вояків до відповідного клімату. Серед відповідного клімату споряджувано уніформи. Щоби такі робітні построїти, треба було наперед дістати дані про повітряні переіни в кождому краю, до якого наші вояки мали їхати. От наприклад Аляску треба було студіювати кождого місяця окремо, а так само і Алевтські острови. Такесаме і усіх інших сторін світу привезено кліматичні дані.

Експерти переіналися, що наприклад Токіо має такий самий клімат, як місто Вашингтон, а славетна російська зима подібна до зими в північній частині Міннесоти. Норт Дакоти і стейту Мейн. Місто Дулут у Міннесоті положене в тій самій географічній ширині, як Ленінград в Совегах, а Москва і місто Бисмарк у Норт Дакоті має теж однаковий клімат.

Лябораторія наслідують клімат

Як деякого відповідного клімату не можна було знайти в нашому краї, треба було його штучно наслідувати. Значить будувати будинки для лябораторій так, щоб у них будували можна було вигорювати тепло й холод і в них виробувати нові вбрання на вояках. Робітники йшли за вояками і приладжували уніформи. Внаслідок дбайливої праці прийшло до справжньої революції в дотеперішнім способі вбрання вояків. Ці досліди такі важні, що вони стануть вказівками для десенів та моделів цивільного одягу. Успіх, очевидно, буде залежати від цього, наскільки кравці й підприємиці будуть мати силу накинати загальній публіці нові вбрання, або на скільки публіка зможе принорвнитися до нових ревігидів, а з ним і до деякої невисліді, при переіни дотеперішнього звичаю.

Характеристичні переіни в убранні такі: Для холодної погоди ми вживали плащів вонною наверх, а ватованому підшивкою наспід. Тепер засада так званого "верстування" ("лейнерин") вивернула цей звичай. Приладжується більше верстов одна на другій, одначе плащ лекший і тепліший на холодну зиму.

Як убраний вояк в холодній околиці?

Наприклад, добре зодягнений вояк на Алясці вдягає на себе наперед сорочку й штани з легкої вовни, даліше верхню сорочку й штани, описія підбиту камізольку з поплинної матерії, а в додатку сатинову штани і дво-верстову блузку. Шойно наверх цього вояк уби-

люднило заяву, що в місяці березні випуститься на цивільний ринок десять тисяч особових автомобілів і 7,500 байсиклів.

Березнева квота автомобілів ограничена тільки до нових авт, вироблених 1942 року. Уживані авт з 1942 року підлягають пайкуванню, але на них вже тепер нема ограничення квоти. Як хто найде уживане авт з 1942 року і схоче його купити, то він може дістати пайковий сертифікат в місцевій пайковій раді военних цін. Маючи такий сертифікат, він може тоді авт купити.

рає велику куртку з бавовняної матерії для забезпечення перед вітром. Куртка сягає вдягнену людину. Мільони годин треба було посвятити для розшуків на зладження вояцького уніформу, який надавася на всякі підсоння. Бо не лише в воєнних околицях коло Гвадальканалу та в північній Африці бореться наш вояк, але теж і на холодній Алясці і на Алевтських островах. Для кождої околиці треба іншого одягу, такого, як його носить тамошні люди. Цивільні й військові знавці уладили дослідні стації й робітні так, щоб у них приспособити вояків до відповідного клімату. Серед відповідного клімату споряджувано уніформи. Щоби такі робітні построїти, треба було наперед дістати дані про повітряні переіни в кождому краю, до якого наші вояки мали їхати. От наприклад Аляску треба було студіювати кождого місяця окремо, а так само і Алевтські острови. Такесаме і усіх інших сторін світу привезено кліматичні дані.

Експерти переіналися, що наприклад Токіо має такий самий клімат, як місто Вашингтон, а славетна російська зима подібна до зими в північній частині Міннесоти. Норт Дакоти і стейту Мейн. Місто Дулут у Міннесоті положене в тій самій географічній ширині, як Ленінград в Совегах, а Москва і місто Бисмарк у Норт Дакоті має теж однаковий клімат.

Експерти переіналися, що наприклад Токіо має такий самий клімат, як місто Вашингтон, а славетна російська зима подібна до зими в північній частині Міннесоти. Норт Дакоти і стейту Мейн. Місто Дулут у Міннесоті положене в тій самій географічній ширині, як Ленінград в Совегах, а Москва і місто Бисмарк у Норт Дакоті має теж однаковий клімат.

Повітря найліпшим способом втримання температури.

Та новіші досліди видазали, що найлекше втримати тусаму температуру для тіла при помочи повітря. Отже придумали убрання з кількох верств, між котрими зашита є кишеня з незмінним повітрям. Щоб повітря не виходило і не змінялося безупину, кишеня поділена на кілька частин, що творять для себе окремі коміркі.

Ні воєна ні бавовна не є самі вистарчальні на холод, але комбінація одної й другої матерії. Відкинено традицію: Наверх дали бавовну для стримання вітру, а наспід вовну для приміщення повітря як у кишені. У такий спосіб тіло не втрапить свого тепла, бо вітер не звиває його.

Дуже важною справою приношено вбрання є захорона перед перестудою. Навіть у найбільшому холоді людина огрівається і піт парує під убранням; пара скоро переінюється в воду і спричиняє холод, а з тим і перестуду. Науковці придумали спосіб поміру холоду і скидання непотрібної верстви убрання для кождої температури. Це ритує вояка перед перестудою. Інші способи придумано для тропікальних околиць, щоб ратувати його переі снекою і тамошними змінами тепла. Ще окремі способи придумано для захорони ніг і тому виробляють інші скарипки для холодних, а інші для теплих околиць, й вигоди американських вояків.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАС.

Шевченкове свято.

Як вислів постійної пам'яті на значіння Батька Тараса і для нашої громади, улаштовано в нас 12. березня свято його честь. Була це неділя, тому в нашій православній церкві відправлено панахиду за спокій душі Тараса, а після панахиди парафіяльні урядники, А. Москоловський і І. Масний пішли за збіркою між вірних і дістали \$32.

Пополудні відбувся в церковній салі концерт в честь Шевченка. Коли піднесено занавісу, учасники побачили образ Батька Тараса, прибраний зеленою й вишивками, а погляд Тараса наче кликав до привяних: "Вставайте, кайдани порвите!" Музичну частину програми виконав церковний хор під управою місцевого душпастиря о. В. Каськова, котрий теж сказав привітне слово.

Відомий діяч Я. Макогін виголосив святючу промову, в якій головну увагу поклав на потребу наслідуювання роботючости й терпіння Тараса для добра свого народу.

Опісля знову співав хор, а після хору гром. М. Давискиба сказав тепле слово до поклонників Тараса. З черги вислухали привяні знаменито підготованих деклямацій дітей з парафіяльної школи на велике захоплення привяних і на потіху батькам, що цих діточок виховали.

Тепер прийшла головна святюча промова о. В. Каськова, яку прелегент поділив на 4 частини і в них переповідав життя й творчість поета. Промова випала інтересною для всієї публіки. Закінчив промову зазивом до слухачів, щоб розчитувалися в Шевченкових поемах на знак пошани для нього.

По промові відспівав діточий хор низку пісень зовсім влучно, а на кінець знову прийшло слово о. Каськова, після чого пішов гимн: "Ще не вмерла Україна!".

М. Давискиба.

бости, але щодо матеріялу. Таксамо з іншого матеріялу роблять і вузтя, відповідно до околиці, в якій вояк бореться. Можна ствердити, що рідна мама не доглянула б дбайливіше свого сина, ніж це робить воєнна команда для, здоров'я й вигоди американських вояків.

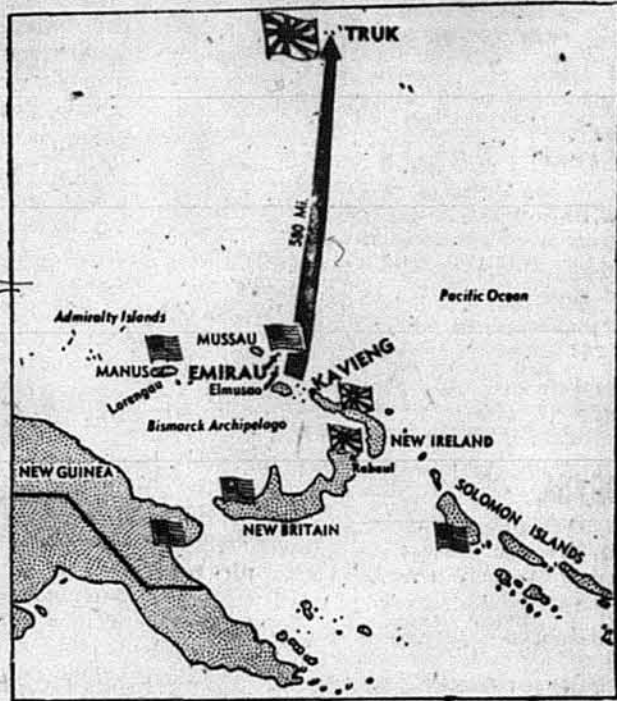
В КРАКОВІ ПОВНО НІМЕЦЬКИХ УРЯДОВЦІВ З УКРАЇНИ

БЕРН, Швайцарія. (ОНА). Німецька преса в Кракові надрукувала просьбу місцевої поліції до мешканців міста, щоби вони старались дати приміщення тим німецьким урядовцям, які вертають з України і мусять тимчасово жити в Кракові. Газета пише, що в Кракові є тепер великий брак помешкань, бо з Східної Галичини приїхало багато населення, яке втікає перед червоною армією.

Німецька газета просить тих поміців, що замешкали тимчасово в Кракові, не бути в місті більш як тиждень-два, бо зі сходу прибуває все більше людей і для них також треба

зробити місце. Газета пише, що зі сходу прибувають не тільки німецькі урядовці, але й цивільне населення — німецькі кольоністи і польське та українське громадянство. Поляків й українців відсилають в концентраційні табори, де вони дістануть харчі і приміщення.

Вишколені соціальні робітники Червоного Хреста помагають в разі потреби родинам вояків. Інші представники є з військами в таборах і за морем. Найбільшу увагу Червоний Хрест звертає на доброту вояків і їх родин. Ця праця може продовжуватись тільки з вашою помічю. Підтримайте Военний Фонд 1944 року!

КРОК ДО ТРУКУ. Заняття американськими моряками островів Емірау й Ельмусао в групі Св. Матвія довершило окуплення Нової Грляндії й Нової Британії та відірання 90,000 японців у тій окрузі. Алянти дістали в свої руки базу, що лежить усього 580 миль від японської твердині на Труку. Японці ще знаходяться в посіданню Кавієнга й Рабавлю.

УВАГА! ДІТРОЙТ, ГЕМТРЕМК І ОКОЛИЦІ! УВАГА! СТАРАНИМ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ В НЕДІЛЮ, 2. КВІТНЯ (APRIL 2, 1944)

CHADSEY HIGH SCHOOL, MARTIN & McGRAW.

Початок концерту в годині 2:30 пополудні.

У ПРОГРАМІ ВІЗЬМІТЬ УЧАСТЬ: Михайло Голіницький, славний оперний співак; Національний Хор Дуни під управою Івана Атамани; Діточий Хор Капеля під управою Стефанії Андрусевич. Бесланки американські та свої і позамісцеві. Головний реферит виголосить Дмитро Галиччін, секретар У. Н. Союзу.

Цей самий неділ перед полуднем будуть відправлені в місцевих церквах торжественні Молебні за живих і Пащхид за померлих членів У. Н. Союзу.

Шановні Члени й Членки У. Н. Союзу, Шановні Громадяни Дітройту, Гемтрамку і околиці! Дня 2. квітня обходимо 50-ліття У. Н. Союзу, отже цей громадський установа, що дала почин нашому організованому народному життю на американській землі. Тому пошануємо цю установа нашу численною участю в концерті. Хай цей день 2. квітня буде для нас усіх справжнім великим святом, таким великим, як великою б та 50-ліття праці У. Н. Союзу для нашого добра. А значаємо цю працю Союзів тією в достойнім, що прибудемо громадою на це Ювілейне Солово Святи!

Тикети можна дістати в секретарії поодиноких Союзівих відділів 59.61 Ювілейний Комітет 50-ліття У. Н. Союзу.

МИХАЙЛО СКОРОБОГАЧ

СТАВИТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРИ 7-МЬ ВУЛ. В НЬО ЙОРКУ

песу на 4 дії зі співами та танцями під назвою:

"ВОСКРЕСЕННЯ"

В. ЧУБАТОГО

В НЕДІЛЮ 2-ГО КВІТНЯ 1944 SUNDAY APRIL

В Церковній Залі, 217-219 E. 6th St., New York City

БЕРУТЬ УЧАСТЬ: Люба Ковальська, Анна Гладун, Маруся Скоробогач, Стефанія Боднар, Меланія Миланович, Євгенія і Оксана Сибайло, Михайло Скоробогач, Петро Чернюк, Микола Перчишин, Ярослав Мірус, Михайло Терпак, Яновський та інші.

При піані: ОЛЯ ДМИТРІВ.

Режисуря і Вокальний Ансамбль: МИХАЙЛО СКОРОБОГАЧ.

ПОЧАТОК У ГОДИНІ 7:30 ВЕЧЕРОМ.

Костюми: ФЕДІР БРАЖНИК.

ВСТУП \$1.00, 75 ц. і текс.

В НЕДІЛЮ, 30. КВІТНЯ 1944 БУДЕ ПОСТАВЛЕНА "ЦИГАНКА АЗА" драма на 4 дії зі співами та танцями У ЦІЯ САМІЙ САЛІ.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Ergen 4-0237—BYant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При переїзді до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду Юнайтд Стейтс Емплоїмент Сервіс. Критичні робітники потребують теж обох посвідок.

ПРАЦЯ ДЛЯ МУЖЧИН І ЖІНОК

ДИВЧАТА—ЖІНКИ у віці 16 до 45 літ ДОСВІДУ НЕ ВИМАГАЄМО Counter Work в ланцюху рестораних ДОБРА ПЛАТНЯ в додатку їжі і прання ДОБРИ ВИГЛЯДИ НА АВАНС Мусять вдовольнитись мешкати і працювати в Ньюарку RED TOWER INC., Room 219, Essex Building 31 Clinton St., Newark, N. J. Голосіться тільки від 10 год. рано до полудня.

МУЖЧИННІ у віці від 16 до 65 літ ДОСВІДУ НЕ ВИМАГАЄМО Counter Work в ланцюху рестораних ДОБРА ПЛАТНЯ в додатку їжі і прання ДОБРИ ВИГЛЯДИ НА АВАНС Мусять вдовольнитись мешкати і працювати в Ньюарку RED TOWER INC., Room 219, Essex Building 31 Clinton St., Newark, N. J. Голосіться тільки від 10 год. рано до полудня.

РОДИНА, ШО СКИДАЄТЬСЯ з двох дорослих людей, потребує ДІВЧИННІ до домашньої роботи. Спання, вигідний дім, вдоволяюча зарплата. Телефонуйте між 6 і 8 вечером. UNion 7-1284.

НІМЦІ В НОРВЕГІЇ НЕРВУЮТЬСЯ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (ОНА). — Прибувші сюди з Норвегії втікачі оповідають, що німецька окупаційна влада в Норвегії все більш і більш нервується. Недавно німці обіздили прибережні містечка й оглядали збудовані ними твердині. Німецькі офіцери були озброєні від віг до голови і поведилися в незанихтливих і даліх околицях так, якби мали нечисте сумління. Місцева поліція була повідомлена про приїзд військової комісії тиждень наперед. Всі підозрілі нею місцеві люди мали бути

замкнені, а симпатичні, якщо такі були, мали вийти на зустріч комісії і привітати її. Втікачі оповідають, що норвежці не важливі організувати ніякі привітання крім того, що в одній далекій рибальській містечку ціла німецька комісія була зліквідована. Члени тайних організацій напали на готель, витовкли вартових, а забравши з готелю рідну властителя, висадили будинок у повітря.

Кажуть, що в Осльо німці озброїли всіх державних норвезьких урядовців, які співпрацюють з ними. Їх стереже постійна варта в день і вночі. Минулого місяця хтось підмінував будинок одного з Квізлінгових міністрів, але його не було дома в той час, як будинок вилетів у повітря.

До Норвегії в лютому прибув транспорт югославських партизанів, яких німці замкнули в концентраційний табор біля Осльо. Їх мають везти далеко на північ до будови прибережних фортець. Члени тайних норвезьких організацій старалися навести з ними контакт, але німці не дають до них приступити.

Запитані американцями втікачі про те, як заховується норвезький народ підчас повітряних рейдів і як реагує на напади командосів в маленьких пристанях, втікачі заявили, що норвежці нетерпеливо очікують масового нападу на європейський континент і радіють коли американські й англійські літаки появляються над Європою. Німці та їхні співпрацівники закусують зуби, як побачать альянський бомбовоз, а самі тероризували мирне населення на початку війни.

північні польська окупація змінилася на російську. „Україна все прямувала до свободи“ — писав про український народ вже в часі його поневолення Росією в другій половині 18-го століття великий французький письменник Вольтер.

Україна та Польща.

По п'ятсотлітній цивілізаційній службі в інтересі охорони західно-європейської цивілізації український народ дістався під чуже панування династії Ягайлонів. Широкі простори української землі стали тереном польської експансії культурної та господарської. Український народ ступився віч-у-віч з народом чужої собі латинської цивілізації та шляхецької ментальності. Повних триста літ зводив український народ боротьбу зі сильним тоді польським противником „за честь, за віру, за волю та за славу України“.

Польща була у ці часи найгрішнішим противником України. Потужний зрив гетьмана Богдана Хмельницького визволив частину українського народу з-під Польщі та так сильно потряс польську шляхецьку Річсполітоту, що від того часу вона вже не прийшла до своєї першої лугти. Однак що тристалитню боротьбу України з Польщею прогнала й Україна й Польща. Частина України визволена з-під шляхецького панування Польщі дісталася відразу під деспотичне володіння Москви. Другі українські землі ждали ще сто літ, щоби з-під Польщі дісталися у нову московську тюрму.

Судьба України та Польщі вирішилася в битві під Полтавою 1709-го року, коли то зрив українського гетьмана Івана Мазепи проти Москви закінчився катастрофою. Властиво вже тоді польсько-українські інтереси зійшлися, однак їх не розуміли ні сучасники ні наслідники, ні наше покоління, тому обом народам погрожує спільна московська неволя. Польща своєю, деколи прямо невідповідальною, боротьбою проти українського народу, як в другій половині 18-го століття, або за нашої пам'яті в часі останньої світової війни своїм наїздом на Західну Україну, приспорила катастрофу України і свою власну катастрофу.

Україна та Росія.

Росія все була майстром у використуванні слухних зрештою протипольських та протипольських настроїв серед українського народу. „Московщина сама автократична та все диктаторська уміла грати на демократичних почуваннях українського народу, особливо темної маси, та їх експлуатувати на свою користь. Вона все підбурювала українську темну чернь проти своєї державної влади за козацької України зовсім так, як нині комуністи в Америці потрафляють настроювати технік українських людей проти свого проводу. Москва потрафляла основно ологанити пам'ять одного з найбільших українців, гетьмана Івана Мазепу; по нинішній день московські прислужники серед українців співають ту саму піснюку.

Так само уміють нині червоні москалі ставати нібито оборонцем українського народу проти польських данів, щоби віддати його в руки російських комісарів, це теж не повинна в українській історії. Хтож видав провідника українських гайдамаків Гонту в руки польсько-шляхецького суду на останній збройній страшенній не ця демагогічна Москва.

Якими способами накреслив Петро В. будову російської імперії.

Ясний план розбудувати Росію в могутню завоюницьку державу, світових розмірів накреслив російський цар Петро Великий тому понад двіста літ. В його планах український народ мав перший апасті жертвою російського імперіалізму. Цар Петро розумів досконало, що не буде Росія світовою луготою, коли не буде спирається на великий і духовно охоронений російський народ. Одноцілий політичними стремліннями, вірою, культурою. А тогочасні москвичі ні числом, ні культурою тоді таким великим народом не були. Тому завоювавши козацьку Україну намітив Петро В. план цілий український народ (білоруський теж) зробити звичайною частиною російського народу, створити його в „адін руський народ“. Близкість культури давали йому надію, що ця операція умертвення українського народу як окремої нації удасться. Його план по нинішній день є головною напрямною російської державної політики супроти України — Росії білої, царської чи червоної, комуністичної.

Для баламучення українців, білорусинів та цілого світа переваж цар Петро свою державу Московію у Росію. Назва Росія це по грецьки вимовлювана назва старої Руси, отже України. Йшло про вироблення переконання, що тепер москвичі, українці та білорусини це одно й те саме. Внутрі наказав Україну називати Малоросією, як Московщину Великоросією. Знайне — мовляв — хахлі, що це одно й те саме, зовсім так як нині один „радянський народ“ є в країю, а за границею це звичайна Росія.

Сам народ, за яким колись цар-батюшка давніше нібито вставляв перед гетьманами та боронив їх перед українськими панами, тепер кинули в країю темноту та запроторили в найтяжче кріпачтво. За таку ціну купував собі тепер російський уряд прихильність українського панства.

В 19-тій столітті могло видаватися, що Росія осягнула ціль намічену Петром Великим, себто умертвила українців як націю, а зробила з них локальний діялект московського народу, себто Росії. Однак український народ показався немертвим, бо народи старої культури, як українська, що сягає до трьох тисяч літ, є дуже тяжкі до винагородження. Україна як політична нація зникла тільки з карт Європи, однак ожив і саме у цю добу упадку український народ доказав чуда.

По перше стративши своє панство з часів козацької України в користь Московщини так, як колись стару родо-

В НІМЕЧЧИНІ ВИХОДИТЬ ПІДЗЕМНА ПРЕСА

БЕРН, Швайцарія. (ОНА). — Повернувшись з Німеччини швайцарець оповідає, що там виходить поважна кількість тайних газет, в яких висвітлюється правдивий стан німецької армії на боєвих фронтах. Газети мають добрі інформації і радять народами не вірити Гебельсові, бо він обманює його. Тайна німецька преса каже, що Гітлер довів Німеччину до руїни, а через нього буде терпіти цілий народ. Ми програємо на кожнім фронті, говорить підземна преса, а Гебельс каже, що німецька армія перемагає.

у шляху в користь Польщі, український народ ще більше здемократизувався.

За той час свого підяремного життя він зробив бєг, на який не всіли спромоттись і сильні державні народи. Продовж 150 літ московської неволі він дослівно подвоїв свою національну територію. За козацькою країю українська земля кивчалася на лівні міста Черкас на подолні. Запоріжжя було немов островом серед степів долини Подніпров'я. На сході Україна не доходила до ріки Дніпра. Впродовж другої половини 18-го та цілого 19-го століття український народ думим колонізаційним розмахом опанував степи, дійшов до Чорного моря та опинився аж на Півднізю, себто ослучив старий Тьмуторакань, дослівно границю монархії Святого Володимира в часі її найбільшого розквіту.

ЗБОРИ ВІДАДІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. Повідомилимо всіх членів, що місячні збори Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, відбуватимуться в неділю, 2 квітня, в год. 1. пополуночі, в парохіяльній галі. 1944 В. Ірі вул. Кожний член обов'язково повинен прийти на ці збори, бо маємо деякі справи до рішення. — Л. Домашук, пресд.; М. Горний, секр.-кас.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарашівщини, від. 275, повідомляємо своїх членів, що тому, що на другу і третю неділю припадають свята, то місячні збори відбуватимуться в цю неділю, 2 квітня, в год. 7. вечір, в тави церковній, при Гріві і Сусекс ул. Просимо членів прийти на збори і заплатити свої вказки. Должкові члени, коли не заплатять своїх за вказок, будуть суспендовані. — За уряд: М. Гречин, пресд.; Н. Манорек, кас.; М. Куріла рек. секр. М. Обуховський, фін. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Повідомилимо всіх Союзівців міста Шкаго, і околиці, що в неділю, 2 квітня, п. р. відбуватимуться річні збори Дому Вілліам У. Н. Союзу при 843 N. West-ern Ave., в годіні 2. пополуночі. Всі урядовці відділів У. Н. С. мають обов'язково бути прийнятими на зборах. Багато є важних справ як тако і вибір дирекції на рік 1944. Згада членства У. Н. С. просимо ласкаво також заголосити. — М. Баран, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбуватимуться в суботу, 1 квітня, в годіні 7:30 вечір під ч. 435 Мейн ул. Про-

симо членів і членів численніше прийти на збори. Маємо дуже багато важних справ до пологодження. Пригадуємо, що вже не задовго скінчилась кампанія за четверту воєну позичку, тому хто ще хотівби купити бона на кредит Укр. Конгресу, просимо зголоситись на зборах. — С. Впярський, пресд.; М. Матиня, секр.

SLAP THAT JAP! BUG SWATTERS cost money! BUY U.S. WAR BONDS & STAMPS

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРІЛЖ FAMILY LIQUOR STORE & SALOON (Склад горюхв і салун) на долинні міста Джерзі Сіті. Місце добре вироблене, в тому самому місці поперх 40 літ. Власник пролає з прачини браку здоров'я. Телефонуйте: 61-2 BErgen 4-9870.

ДО КРАШЕН-ПРИБОРИ НА ПИСАНОК

Фарба в порошок зі старого краю Десять (10) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і морна. Ціна за 10 красок \$1.50. Віск п'яльничий і Кістка до писання 25 ц. Краєвий шафран 25 ц. ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес“ в формі книжечок з віршами, ціна за дозин 60 ц. 50 картк \$1.75, 100 картк \$3.00. ЗЕЛЕНЕ ЛИСТЯ до роблення паперових мітток, грош коштує \$1.50. ЛАДАН (Каліло) для церковного ужитку, фунт \$1.00 з пересилкою. Хто ще не має СТІННОГО КАЛЕНДАРЯ: український свята і пости, зазначені червоно, ціна 30 ц. з пересилкою; можна прислати поштою марки. Замовлення посилкає до: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіз крові для подругого салдота. Геморой і желтки лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697. Офісові години: денно від 10 до 7:30. В неділі від 11 до 1:30. Жінка-доктор до обслуги. X & Флюроскоп.—Екзамінація \$2.00

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ КНИЖКА ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. \$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МІРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шіра і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребми по ціні так низькій як \$150. ОБСЛУГА НАЙКРАЩА. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Rigidified funerals at low \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ MIKHAYLO HASEVICH cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel. MErose 5-6577

3 ДРУГОГО КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(В ДНЯХ 22 і 23. СІЧНЯ 1944, В МІСТІ ФІЛІДЕЛЬФІЯ, ПА.). Реферат проф. Миколи Чубатого: Самостійна Українська Держава історичною konieczністю для замирення Європи. (9)

Визволення України лежить в інтересі людства.

З тих вже причин визволення українського народу це не тільки життєвий інтерес українського народу, це теж добре зрозумілий інтерес сусідів українського народу, це теж інтерес світового тривалого мира, це справа привернення панування міжнародній моралі.

Україна на сторожі європейської цивілізації.

Провидіння Господне поселило український народ в по-луднево-східній Європі, „при битій дорозі“ — як співає народна дума приписувана великому гетьманові Іванові Мазепі: Цєю дорогою сунули продовж тисячі літ варварські народи з Азії до Європи і на український народ припав першому обов'язок наставляти свої груди та боронити європейську цивілізацію. Цю поетичну ролу бути „антимурале християнітатіс“, себто першим оборонним шанцем християнства, як висловився лапа Іван XX на адресу західно-українських князів Льва та Андрія з нагоді їх смерті 1323, повинн український народ впродовж повних 500 літ.

Повнячи службу на цій цивілізаційній стійці український народ виробив в собі лицарське почуття людської гідності, рівності людини, демократичний спосіб життя, а над усе любов волі. Боротьба з найстрашнішим варваром вчасно історичних українських часів, з татарами, зробила український народ інтегральною частиною Європи. Він став

ясним протиставленням московського народу, що виріс на північних колоніальних просторах старо-української кнвської держави та вилекав в собі почуття улеглости та холопства, підчинювання диктатурі та духову спільність з Азією, як схарактеризував свій власний народ московців російський письменник Олександр Толстой.

Це гаряче привязання до волі зберіг український народ як свою національну прикмету й коли ослаблений боротьбою з татарством, дістався внаслідок польську займанщину тай коли

ТАРЗАН, 945. У ВАЖКОМУ ПОЛОЖЕННІ.

Слім здивувався, побачивши, як Зіла скочила на дерево, як малпа.

Хоч Зіла думала йти за Тарзаном, вона не відразу пішла тою дорогою.

Тарзан далі йшов за вояком, але він знав, що десть там був ще один вояк.

Та другий вояк стояв від вітру, і Тарзан ще не зачував віну.